

1. ΦΩΤΙΖΟΝΤΑΣ ΜΙΣΟ ΑΙΩΝΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/01/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/01/2024

Σελίδα: 1



ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ «Κ»
**Φωτίζοντας
μισό αιώνα
δημοκρατίας**

Ένα τριήμερο συζητήσεων ιστορικού απολογισμού και εθνικής αυτογνωσίας για τα 50 χρόνια της Μεταπολίτευσης διοργανώνει η «Κ», με τη συμμετοχή κορυφαίων πολιτικών και ακαδημαϊκών. **Σελ. 14**

1. ΦΩΤΙΖΟΝΤΑΣ ΜΙΣΟ ΑΙΩΝΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/01/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/01/2024

Σελίδα: 14



Της **ΜΑΡΩΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ**

Στις 15 Σεπτεμβρίου 1974 η «Καθημερινή» επανεκδόθηκε ύστερα από «αναστολή» επτά ετών. Την ίδια ακριβώς ημερομηνία, το 1919, είχε κυκλοφορήσει το πρώτο της φύλλο και έκτοτε η λειτουργία της δεν διακόπηκε. Η εθελούσια σιωπή της εφημερίδας κατά την περίοδο της δικτατορίας με πρωτοβουλία της εκδότριας της Ελένης Βλάχου, έδωσε ένα ηχηρό μήνυμα απείθεας στο καθεστώς και την έμπρακτη απόδειξη διαφύλαξης της ελευθερίας του Τύπου ενάντια σε κάθε λογοκρισία.

Η αποκατάσταση της δημοκρατίας το καλοκαίρι του 1974 σηματοδότησε έναν σταθμό για τη σύγχρονη Ιστορία της Ελλάδας, και το χρονικό διάστημα μεταξύ Ιουλίου 1974 και Ιουνίου 1975 η χώρα βρέθηκε σε κρίσιμο σταυροδρόμι. Σ' αυτές τις νέες συνθήκες ελευθερίας, αλλά και αλληπάλληλων εσωτερικών και εξωτερικών κρίσεων, δεν θα μπορούσε να απουσιάζει μια εφημερίδα, που σε όλη την πορεία της ενσωμάτωνε διαφορετικές πολιτικές τάσεις και απόψεις τόσο για την ουσία της δημοκρατίας και της προόδου όσο και για τη θέση της Ελλάδας στην Ευρώπη και τον κόσμο.

Θεσμικά, Μεταπολίτευση καλείται η περίοδος ενός χρόνου από την πτώση της δικτατορίας και την επιστροφή του Κωνσταντίνου Καραμανλή στην Ελλάδα έως την ψήφιση του νέου Συντάγματος. Λίγους μήνες αργότερα ξεκίνησε η δική του πρωταιτιών του πραξικοπήματος, ενώ με το τέλος της χρονιάς επίσης έληξε η δική του Πολυτεχνείου. Από τις τρεις μεταβάσεις στη δημοκρατία που πραγματοποιήθηκαν την ίδια περίπου εποχή στη νότια Ευρώπη (Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία), η ελληνική υπήρξε ταχύτερη, αποτελεσματικότερη και κυρίως αναίμακτη.

Φέτος συμπληρώνονται 50 χρόνια από το μεταϊμακό καλοκαίρι του 1974 και η επέτειος αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία για αναστοχασμό. Σ' αυτό το πλαίσιο η «Καθημερινή», το **Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ)**, το Φόρουμ των Δελφών και το Ελληνικό Παρατηρητήριο του London School of Economics (LSE) συνδιοργανώνουν ένα μεγάλο συνέδριο με θέμα «50 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ: τα επιτεύγματα και τα ελλείμματα της τρίτης ελληνικής

Φωτίζοντας μισό αιώνα δημοκρατίας

Η «Κ» ανοίγει τον διάλογο για τη Μεταπολίτευση με ένα συνέδριο ιστορικού απολογισμού και εθνικής αυτογνωσίας

Μεταπολίτευση. Είναι μια πολύ καλή ευκαιρία να σκεφτούμε τι πετύχαμε, που αποτύχαμε ως χώρα, αν οι θεσμοί μας και η δημοκρατία μας είναι ισχυροί, ποιες είναι οι μεγάλες αλλαγές και μεταρρυθμίσεις που έχουν μείνει μετέωρες και σε εκκρεμότητα. Στις συζητήσεις στο πλαίσιο του συνεδρίου θα συμμετάσχουν άνθρωποι που χειρίζονται ή έχουν χειριστεί τις τύχες της χώρας στο παρελθόν. Αλλά και ξένοι πανεπιστημιακοί και έμπειροι παρατηρητές των ελληνικών πραγμάτων.

Ο στόχος είναι να μην υπάρξουν μονόλογοι, αλλά ένας ζωντανός διάλογος. Η «Κ» ανέλαβε την πρωτοβουλία αυτού του συνεδρίου, μαζί με τους σημαντικούς μας εταίρους, γιατί θεωρεί ότι τώρα κλείνει ένας κύκλος της σύγχρονης ελληνικής Ιστορίας που απαιτεί μια ωμή, ειλικρινή αποτίμηση, αλλά και τον αναστοχασμό για το πώς θα διορθώσουμε τις όποιες παθολογίες μας κληροδότησε η Μεταπολίτευση.

Είναι μια μεγάλη και απαραίτητη συζήτηση που θα γίνει στο συνέδριο αλλά, ελπίζουμε, και μέσα από τις στήλες της εφημερίδας.

Κώστας Κωστής
Καθηγητής ΕΚΠΑ
και διευθυντής του ΜΙΕΤ

Οχι ένα κλασικό συνέδριο

Το 1974 η Ελλάδα με τη μετάβαση της στη δημοκρατία εντάσσεται στο τρίτο κύμα εκδημοκρατισμού ή σε ό,τι ονομάζεται δημοκρατική παγκοσμιοποίηση. Ας σημειώσουμε ότι στις αρχές της δεκαετίας του 1970 υπήρχαν περίπου 35 δημοκρατίες παγκοσμίως, το 2008 ο αριθμός τους ανερχόταν σε περισσότερες από 160. Επομένως, η ελληνική Μεταπολίτευση αποτελεί ένα από τα πρώτα βήματα αυτής της διαδικασίας κλιμακωτά και στόχους του συνεδρίου είναι να μελετήσει πώς η Ελλάδα εντάχθηκε σ' αυτή τη διαδικασία και πώς πορεύθηκε σε όλη τη διάρκεια της μέχρι το 2008, οπότε ξεκινάει μια διαδικασία αποπαγκοσμιοποίησης, με άγνωστες συνέπειες μέχρι τώρα.

Η συνάντηση δεν θα ακολουθήσει το πρότυπο ενός κλασικού συνεδρίου. Πρώην πρωθυπουργοί, αλλά και ο νυν, καθώς



Αναγέννηση της Δημοκρατίας, αναγέννηση της «Κ»

Η Μεταπολίτευση σήμανε και την επανακυκλοφορία της «Καθημερινής», που είχε αναστείλει την έκδοσή της κατά την επταετία. Η εφημερίδα επανεκδόθηκε την Κυριακή 15 Σεπτεμβρίου του 1974 και στην πρώτη της σελίδα δέσποζαν το Κυπριακό, η νομιμοποίηση του ΚΚΕ, η προοπτική ένταξης στην Κοινή Αγορά, η δημοσιονομική κατάσταση. Στις εσωτερικές σελίδες, η Ελένη Βλάχου συνομιλούσε νοερώς με τη γάτα Πούτσι, στο χρονόγραφο «Αρκεί να μιν...», παρουσιάζοντας τις προκλήσεις που αντιμετώπιζε ήδη η εφημερίδα στο αναδυόμενο περιβάλλον του δημοκρατικού πλουραλισμού. Η «Κ» θα είχε εκδοτική επιτυχία, «αρκεί να μιν» ήταν με τον βασιλιά ή πολύ εχθρική με τον στρατό ή πολύ φιλική με την Αριστερά... «Αρκεί να μιν» εγκατέλειπε την καθαρεύουσα και να μιν αναλωνόταν στη χουντολογία...

1. ΦΩΤΙΖΟΝΤΑΣ ΜΙΣΟ ΑΙΩΝΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/01/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/01/2024

Σελίδα: 14



«...κράτη της πρώτης συντακτικής δημοκρατίας».

Στο συνέδριο θα λάβουν μέρος κορυφαίοι Έλληνες πολιτικοί, πανεπιστημιακοί, τεχνοκράτες και δημοσιογράφοι. Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, πρώην πρωθυπουργοί θα συμμετάσχουν σε συζητήσεις ιστορικού απολογισμού και προβληματισμού για το μέλλον. Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Columbia και γνωστός ιστορικός Μαρκ Μαζάουερ θα αναφερθεί στην κεντρική ομιλία για το πώς τοποθετείται η περίοδος της Μεταπολίτευσης στα 200 χρόνια του σύγχρονου ελληνικού κράτους. Πολιτικοί και τεχνοκράτες που χειρίστηκαν κρίσιμους τομείς κυβερνητικής πολιτικής θα κληθούν να απαντήσουν σε ερωτήσεις ειδικών και δημοσιογράφων σε ξεχωριστά πάνελ.

Στο τέλος του συνεδρίου θα τεθεί το ερώτημα για τις πιο σημαντικές μεταρρυθμιστικές εκκρεμότητες της Ελλάδας σε μια μεγάλη συζήτηση με τη συμμετοχή των Γιάννη Στουρνάρα, Στάθη Καλύβα, Χιούγκο Ντίξον, Κέβιν Φέδεροτσου, Χριστίνα Κουλούρη. Το συνέδριο θα διεξαχθεί από τις 29.2 έως τις 2.3 στην Εθνική Πινακοθήκη. Η οργανωτική Επιτροπή απαρτίζεται από τον καθηγητή και διευθυντή του **MIET Κώστα Κωστή**, τον εκτελεστική διευθύντρια του Κέντρου Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ Ελέιν Παπούλιας, τον καθηγητή του LSE Κέβιν Φέδεροτσου και τον διευθυντή της «Καθημερινής» Αλέξη Παπαχελά.

Μαρκ Μαζάουερ Πανεπιστήμιο Columbia Επίτευγμα που αξίζει να γιορτάσουμε

Σε μια εποχή όπου το επίτευγμα της μεταπολεμικής δημοκρατίας αμφισβητείται όσο ποτέ άλλοτε σε όλο τον κόσμο, η Μεταπολίτευση στην Ελλάδα ξεχωρίζει ως επίτευγμα που αξίζει να γιορτάσουμε και να αναλογιστούμε. Αυτό το συνέδριο θα προσφέρει μια μοναδική και ανεπανάληπτη ευκαιρία για να συμβεί αυτό.

Κέβιν Φέδεροτσου Ελληνικό Παρατηρητήριο LSE

Η χώρα στο διεθνές πλαίσιο

Αυτό το συνέδριο, αφορμώνας από ένα σημαντικό ορόσημο, εγείρει προβληματισμούς σχετικά με αντικρουόμενα πρότυπα αλλαγής και συνέχειας στην Ελλάδα. Η Μεταπολίτευση ανήκει στην Ελλάδα, αλλά παραλληλίζεται με ένα κύμα εκδημοκρατισμού εκείνη την εποχή και σε άλλες χώρες. Το να ρωτάμε “τι είδους κοινωνία είναι η Ελλάδα σήμερα;” μάς επιτρέπει να τοποθετήσουμε καλύτερα τη χώρα σε ένα διεθνές πλαίσιο και να αξιολογήσουμε την πρόοδό της. Είναι τι-

μή μου που συμμετέχω σε ένα τέτοιο συνέδριο και καιρόμαι που τόσο σημαντικοί ομιλητές θα συμμετάσχουν μαζί μας.

Ελέιν Παπούλιας Κέντρο Ευρωπαϊκών Σπουδών Πανεπιστημίου Χάρβαρντ

Άσκηση για τη δημοκρατία

Η 50ή επέτειος της Μεταπολίτευσης έρχεται σε μια στιγμή που οι δημοκρατίες σε όλον τον κόσμο αντιμετωπίζουν σκοτεινές απειλές που κάποτε θεωρούνταν θαμμένες στην Ιστορία για πάντα. Προσκαλώντας επιφανείς μελετητές και σημαντικούς ηγέτες που βρέθηκαν στο τιμόνι του μετασχηματισμού της χώρας, αυτό το συνέδριο αποσκοπεί να προβληματίσει σχετικά με τις δυνάμεις που διαμόρφωσαν τη μετακουντική μετάβαση της Ελλάδας και τις συνθήκες που ώθησαν και έθεσαν σε κίνδυνο τη δημοκρατική της τροχιά. Ο στόχος είναι, όχι μόνο να επισημανθούν τα σημαντικά ορόσημα της Ελλάδας, αλλά και να εξεταστεί το περιβάλλον στο οποίο η δημοκρατία μπορεί να ευδοκιμήσει ή να υποχωρήσει και πώς μπορεί να προωθηθεί η συνείδηση των πολιτών. Σε μια εποχή που η άνοδος των αυταρχικών καθεστώτων παγκοσμίως έχει φθείρει την κοινωνική συνείδηση και έχει αποκαλύψει την ευθραυστότητα της διακυβέρνησης, η εξέταση της ελληνικής

μετάβασης είναι μια σημαντική άσκηση για όλους τους πολίτες και τους ηγέτες του δημοσίου τομέα που ενδιαφέρονται για την οικοδόμηση διαρκών και ανθεκτικών δημοκρατιών.

Συμεών Τσομώκος Οικονομικό Φόρουμ Δελφών

Ευκαιρία για αναστοχασμό

Η περίοδος της Μεταπολίτευσης αποκατέστησε και σιγήνεβε καθοριστικά στην εμφάνιση της δημοκρατίας και των θεσμών στη χώρα μας. Παρ’ όλα αυτά, δημιούργησε επίσης και μια σειρά από στρεβλώσεις και αγκυλώσεις οι οποίες ακόμη μας ταλανίζουν. Ο αναστοχασμός και η μελέτη των πολλαπλών όψεων της περιόδου των πενήντα αυτών χρόνων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να χαράξουμε με μεγαλύτερη σιγουριά και αυτοπεποίθηση τη νέα πορεία της χώρας.

Αλέξης Παπαχελάς Διευθυντής της «Καθημερινής»

Για έναν ζωντανό διάλογο

Τα τελευταία πενήντα χρόνια της Ιστορίας μας ήταν πολύ πυκνά σε γεγονότα. Φέτος γιορτάζουμε τα 50 χρόνια από το

παιδί, αλλά και ο νυν, καθώς επίσης και η Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα παρουσιάσουν τις απόψεις σε συζήτηση με δημοσιογράφους ή επιστήμονες, αλλά και οι υπουργοί της Μεταπολίτευσης θα συνομιλήσουν με πανεπιστημιακούς σε πάνελ που θα καλύπτουν τομείς, όπως η οικονομία, το πολιτικό σύστημα, το κοινωνικό κράτος, οι θεσμοί και η Δικαιοσύνη, η εξωτερική πολιτική, το περιβάλλον. Η εκδήλωση θα κλείσει με συζήτηση στοργόγυλης τραπέζης στην οποία θα συμμετάσχουν οι Στάθης Καλύβας, Χριστίνα Κουλούρη, Χιούγκο Ντίξον, Κέβιν Φέδεροτσου και Γιάννης Στουρνάρας, όπου θα εξετασθεί ποιες είναι οι πιο σημαντικές μεταρρυθμιστικές εκκρεμότητες της χώρας. Κεντρικός ομιλητής της εκδήλωσης θα είναι ο καθηγητής Μαρκ Μαζάουερ του Πανεπιστημίου Columbia της Νέας Υόρκης.

Είναι μεγάλη επιτυχία των διοργανωτών το ότι μπόρεσαν να εντάξουν στον προβληματισμό για τη Μεταπολίτευση τόσο σημαντικούς ομιλητές και σχολιαστές και από αυτήν την άποψη η συνάντηση αποτελεί μία εξαιρετικά πρωτοπόρο εκδήλωση για τα ελληνικά δεδομένα.

Το **Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (MIET)** πρωτοστάτησε στη διοργάνωση αυτής της εκδήλωσης στο πλαίσιο της προσπάθειας που γίνεται να διευρυνθούν οι δραστηριότητές του και στην επίδειξη συνεργασιών με άλλους οργανισμούς, ακαδημαϊκούς και μη, ελληνικούς και ξένους. Το **MIET** είναι πραγματικά περήφανο για την οργάνωση της εκδήλωσης και πιστεύει στην απόλυτη επιτυχία της.